

اطلاعات کاربردی برای تقویت
برنامه کنترل مالاریا
"راهنمای کارکنان محیطی"

نگارش: لیلا فرجی، فاطمه نیکپور
و دکتر احمد رئیسی

زیر نظر: دکتر محمد مهدی گویا

شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۵۱۹-۰۵۰-۵

ISBN: 978-964-519-050-5

نام کتاب:	اطلاعات کاربردی برای تقویت برنامه
کنترل مالاریا "راهنمای کارکنان محیطی"	
ترجمه:	لیلا فرجی، فاطمه نیکپور و دکتر احمد رئیسی
ناشر:	اندیشمند
تاریخ و نوبت چاپ:	اول - زمستان ۱۳۸۸
شمارگان:	۵۰۰۰

سرشناسه	فرجی، لیلا، ۱۳۴۳- تدوین گر
عنوان و نام پدیدآور	: اطلاعات کاربردی برای تقویت برنامه کنترل مالاریا 'راهنمای کارکنان محیطی' / تدوین لیلا فرجی، فاطمه نیکپور، احمد رئیسی؛ زیر نظر محمدمهدی گوید.
مشخصات نشر	: تهران: اندیشمند، ۱۳۸۸.
مشخصات ظاهری	: ۶۰۰ صفحه مصور، جدول
شابک	: ۹۷۸۹۶۴۵۱۹۰۵۰۵ رایگان
موضوع	: مالاریا - پیشگیری
موضوع	: بهداشت همگانی - خدمات.
شناسه افزوده	: فاطمه نیکپور، ۱۳۵۶. تدوین گر.
شناسه افزوده	: رئیسی، احمد، ۱۳۳۸. تدوین گر.
شناسه افزوده	: گوید، محمدمهدی، ۱۳۳۶.
رده‌بندی کنگره	: ۱۳۸۸ ف ۴۱۳۴۴/م۲ RA۶۴۴۴
رده بندی دیوی	: ۶۱۴/۵۳۳
شماره کتابشناسی ملی	: ۱۱۸۹۳۸۴

پیش گفتار.....	۵
بخش اول - مقدمه.....	۷
درباره مالاریا چه اقداماتی می توانید انجام دهید؟.....	۷
بخش دوم.....	۱۳
اطلاعات کلی در مورد مالاریا و پیشگیری از آن.....	۱۳
تاثیرات مالاریا کدامند؟.....	۱۳
چگونه مردم به مالاریا مبتلا می شوند؟.....	۱۴
پشه های ناقل مالاریا چگونه زندگی می کنند؟.....	۱۶
چگونه می توانید از مالاریا پیشگیری کنید؟.....	۱۷
چگونه از گزش پشه ها جلوگیری کنیم؟.....	۱۹
پشه بندها.....	۱۹
نصب توری.....	۲۲
دورکننده ها.....	۲۴
حشره کش های الکتریکی.....	۲۴
چگونه می توان محل های تخم ریزی پشه ها را کنترل کرد؟.....	۲۵
تشخیص و درمان مالاریا.....	۲۷
علائم کلینیکی مالاریا.....	۲۸
چگونه مالاریا را تشخیص دهیم؟.....	۲۹
علائم خطر در مالاریای شدید.....	۳۰
علائم خطر را چگونه تشخیص دهیم؟.....	۳۱
پنومونی یا سینه پهلوی.....	۳۶
ضمیمه ۱.....	۳۹

فعالیت کنترل مالاریا را چگونه سازمان دهی کنیم؟	۲۹
ضمیمه ۲	۴۳
چگونه روستای خود را سازماندهی کنید؟	۴۳
راهنمای درمان مالاریا در ایران	۴۷
دیالگرام درمان و پیگیری مبتلایان به مالاریا	۴۷
درمان مالاریای ویواکس	۴۸
درمان مالاریای فالسیپارم	۵۰
کنترل ناقلین مالاریا	۵۲
۱-۱- مبارزه مکانیکی	۵۳
۱-۱-۱- پر کردن گودال ها و آبگیرها	۵۳
۱-۱-۲- زه کشی	۵۴
۱-۱-۳- خشکاندن منابع آبی	۵۴
۲-۱- مبارزه بیولوژیکی	۵۵
۳-۱- مبارزه شیمیایی	۵۵
۲- عملیات مبارزه با بالغ	۵۶
۱-۲- مبارزه شیمیایی	۵۶
۲-۲- پشه بندهای آغشته به حشره کش	۵۷
۳-۲- مبارزه بیولوژیکی	۵۸

پیش گفتار

مطالب پیش رو بر گرفته از کتاب دکتر کوزنتسف از دپارتمان کنترل مالاریا و با همکاری پروفیسور بیلز رئیس دپارتمان آموزش بیماری‌های گرمسیری سازمان جهانی بهداشت در راستای آموزش کارکنان درگیر در برنامه کنترل مالاریا تهیه شده است. مطالب این کتاب هم چنین می‌تواند توسط کارکنان بهداشتی برای تقویت فعالیت‌های روزانه مورد استفاده قرار گیرد. کتاب شامل اطلاعات اساسی و راهنمایی‌های مورد نیاز برای تشخیص مالاریا، درمان آن و شناسایی موارد مثبتی که باید ارجاع داده شوند، می‌باشد؛ ثبت و گزارش موارد مثبت، تقویت آگاهی جامعه درباره مالاریا، و تقویت فعالیت‌های پیشگیرانه مرتبط و قابل اجرا از جمله این فعالیت‌هاست.

تأکید شده است که این کتاب بر شرایط اپیدمیولوژیکی، اجتماعی و اقتصادی هر منطقه نسبت به منطقه دیگر، با نظام مراقبت‌های بهداشتی محلی منطبق گردد.

کارکنان شاغل در برنامه کنترل مالاریا در سطح ملی بایستی به نکات ذیل توجه نمایند:

- یکی از وظایف کارکنان کنترل مالاریا در سطح ملی، تبیین خط اول درمان برای مالاریای غیر عارضه دار جهت استفاده کارکنان محیطی است.

- به کارکنان محیطی برنامه کنترل مالاریا توصیه می شود که از ناظرین خود درباره شایع بودن یا نبودن مالاریا در منطقه سؤال نمایند، بنابراین برای استفاده مطلوب از این کتاب، ناظرین یا کارشناسان مسئول بایستی، در این مورد که منطقه آنها جزو مناطق پر خطر یا کم خطر می باشد آگاهی داشته باشند. در مناطق دارای انتقال محلی، بهتر آن است که تصور کنیم در همه روستاها مالاریا شایع است.

مایه قدردانی بسیار است که کارکنان محیطی بخش کنترل مالاریا پیشنهادات و توصیه های خود را بعد از خواندن کتاب، به اداره کنترل مالاریا منعکس نمایند.